

יגיל הנקין

**פרוייקט ספר דרך שביל ישראל
קטע מצפה רמון - ספיר**

טיוטה
פברואר 2008

לפרטים והערות

tididamtididam@hotmail.com

- (מ: צ- 0.2, ד: 57.2) 0.0 **תחנת הדלק מצפה רמון**.....(845)
[משמאל לתחנת הדלק, ליד מגרש הספורט – ברז מים. בתחנת הדלק מים, שירותים
[בתשלום!], מזנון. מעבר לכביש ימינה 200 מ' – מרכז מסחרי מצפה רמון; סופרמרקט,
שירותים [חינם], מים, בנק, דואר, קיוסקים. אכסניית נוער: 08-6588443, ב"ס שדה הר
הנגב 08-6588615. אפשר להתארח בהנחה או בתשלום סמלי+עבודה בחווה אצל עופר
ב'חוות המדבר', 052-5859415. חובה לתאם מראש]
נקודת המים הודאית הבאה על השביל היא במושב ספיר, אבל יש בדרך כמה אפשרויות
נוספות למילוי מים: ב-16.6 – סטיה של כ-3 ק"מ צפונה לחניון בארות; ב-31.6 עין גלד,
אבל חובה לודא את מצבו עם ביה"ס שדה הר הנגב, כי לפעמים אין בו די מים; וב-34.0,
בחניון לילה גב חולית\נחל נקרות, הטמנת מים כמעט קבועה, וגם את קיומה צריך לודא –
ר' בדפים הרלוונטיים בהמשך.
שביל ישראל ממשיך בכביש היוצא ממגרש החניה ליד השירותים עד הכביש הראשי, פונה
שמאלה ועולה עליה קלה.
0.2 **שלט מידע שביל ישראל**.....(855)
מימין לכביש. חוצים את הכביש ופונים שמאלה בדרך עפר. מימין לשביל – שולחנות
פקניק, פחי אשפה. עליה מתונה.
0.3 **כביש, מרכז מבקרים**.....(860)
מרכז המבקרים – 100 מ' שמאלה. תצפית, שירותים, קיוסק. שביל ישראל חוצה את
הכביש וממשיך בשביל כורכר.
0.5 **מדרגות**.....(865)
(נכון לינואר 2008, אנטנה משמאל). שביל ישראל פונה ימינה, יורד במדרגות, פונה בכיכר
שמאלה ושוב שמאלה (ליד האנטנה). אחרי עוד 50 מ' מסדרת הפעולות הנ"ל (0.6, 865)
פונה ימינה ומטפס בשביל כורכר לכיוון התצפית [למעשה, אפשר גם פשוט להמשיך קדימה
לכיוון התצפית במקום כל סדרת הפניות הזו]. עליה מתונה.
0.7 **תצפית**.....(875)
שביל ישראל ממשיך על שפת המכתש, עליות וירידות קלות-מתונות. לקראת סוף הקטע –
ירידה מתונה.
1.2 **פסל (כדורי מתכת) מימין לשביל, צומת שבילים**.....(860)
השביל עובר משמאל לכדורים, ומגיע לצומת שבילים. שביל ירוק מגיע מקצה מצפה-רמון,
שביל שחור הולך לכיוון בי"ס שדה הר הנגב (כשני ק"מ הלאה) שביל ישראל פונה שמאלה
ויורד עם הירוק ירידה בינונית-מתונה ארוכה, פה ושם קטע בינוני-סלעי.
2.5 **צומת שבילים**.....(625)
שביל כחול הולך לנחל רמון (ואז לבית ספר-שדה הר הנגב), שביל ישראל פונה שמאלה עם
הירוק. מגמת ירידה קלה.
3.3 **מנסרות (משמאל), צומת שבילים**.....(570)
השביל הירוק ממשיך קדימה לכיוון 'המנסרה' וכביש מצפה רמון-אילת (כחמישה
קילומטרים), שביל ישראל פונה ימינה עם סימון אדום לכיוון שן רמון, והולך בערוץ חולי.
מישור, באמצע הקטע – ירידה קלה. ב-3.9 (560) השביל עוזב את הערוץ, הולך לצידו וחוזר
אחרי 50 מ'. מגמת ירידה קלה.
4.5 **חציית ערוץ**.....(540)
עליה קצרה ומישור במגמת ירידה קלה, שבסופו יורדים שוב לערוץ וממשיכים בו עד
השפך.
5.4 **ערוץ נחל רמון**.....(525)
שיטה בודדה ממול. ממשיכים אליה. מישור.

- 5.7 עץ שיטה.....(525)
- 5.8 צומת דרכים.....(525)
- דרך עפר מסומנת שחור מגיעה ממעלה רמון וממשיכה לכיוון כביש ב"ש-מצפה רמון. שביל ישראל ממשיך (שמאלה) בדרך עפר מסומנת אדום. לא להיבהל אם לא רואים את הסימון השחור – הוא דליל למדי, ואם ממשיכים מהשיטה עם שביל ישראל והסימון האדום, אי אפשר להתבלבל.
- שטח גבעות. עליות וירידות מתונות במגמת עליה קלה.
- 6.1 חציית ערוץ.....(535)
- שטח גבעות.
- 6.5 חציית ערוץ.....(540)
- שטח גבעות.
- 6.7 חציית ערוץ.....(540)
- 6.8 ערוץ רחב משמאל.....(540)
- עליה קלה.
- 7.0 בורות רעף.....(540)
- הבורות משמאל לשביל, קטנים למדי וקל לחמיץ אותם, ועל כן לא לדאוג אם לא שמתם לב אליהם.
- 7.2 ערוץ.....(545)
- השביל יורד לערוץ וממשיך בדרך עפר. עליה קלה.
- 7.7 צומת שבילים.....(550)
- שן רמון כמה מאות מטרים לפנים [הצומת לא בנקודה בולטת, אלא פשוט בערך באמצע הבקעה על דרך העפר. בתיאוריה אמור היה להיות שם ברזל-זוית לבן, אבל נכון לפברואר 2008 לא היה]. שביל ירוק ממשיך בדרך העפר לנחל רעף, גבעת שן וכביש מצפה רמון-אילת (כחמישה-שישה ק"מ עד הכביש). שביל ישראל פונה ימינה עם האדום. מגמת עליה קלה-מתונה. השביל מסומן בדלילות – במקרה של ספק, ממשיכים דרומה לכיוון האוכף הנמוך ושדה האבן הוולקנית שלפניו.
- 8.4 תחתית שן רמון.....(595)
- השביל מתפתל שמאלה ועולה עליה מתונה עד 8.6 (610), עליה בינונית-מתונה עד 8.7 (625), ואז מגמת עליה בינונית-קשה.
- 8.9 שן רמון.....(710)
- מגמת ירידה בינונית-תלולה. להקפיד לשים לב לשביל, כדי לא להיתקע על סף תהום.
- 9.1 צומת שבילים.....(620)
- שביל צד 'שקוף' יורד ימינה 200 מ' לכיוון חורבה ומעגל אבנים. שביל ישראל ממשיך קדימה. ירידה בינונית-מתונה עד 9.2 (595) ואז מפל – פונים ימינה ומטפסים טיפוס קצר, ואז יורדים ירידה סלעית בינונית – קשה טכנית אבל קצרה. אחרי 30 מ' ירידה בינונית בשביל. מ-9.3 (365) עליה מתונה קצרה וירידה מתונה.
- 9.7 גבעות גיר משמאל, ערוץ נחל נקרות.....(535)
- (למעשה, ערוץ צד שחובר לנחל נקרות) הערוץ – 50 מ' אחרי הגבעות. השביל מתעקל שמאלה וממשיך בצמוד לערוץ. מישור. ב-10.2 (ממול רואים את הר קטום, חרוט עם פסגה שטוחה), השביל מתעקל שמאלה ועוזב את הערוץ. [במידה וממהרים לכביש או שהלילה מגיע – במקום לפנות שמאלה חוצים את הערוץ הרחב ומגיעים לדרך עפר מסומנת כחול, וממשיכים בה שמאלה. הדרך ממשיכה בתוך ערוץ הנחל שמאלה (מזרחה) כשלושה ק"מ עד לחניון לילה ולכביש). שטח גבעות. עליות וירידות קלות-מתונות, במגמת עליה קלה. אם מתקשים למצוא את השביל – המגמה היא שמאלה, לכיוון קיר המכתש.

- 11.3 **ערוץ**..... (530)
אחרי חציית הערוץ מגמת עליה מתונה. ממול (משמאל) נראה עמוד חשמל – שם הכביש.
את הכביש עצמו רואים החל מ-12.0 (565), ירידה מתונה קצרה ואז עליה קלה.
- 12.2 **קיר האמוניטים, צומת שבילים**..... (550)
קיר האמוניטים, או מה שנשאר ממנו אחרי שהמוני בית ישראל גנבו את רוב מאובני
האמוניטים, סמוך לשביל. צומת – שביל ישראל הישן ממשיך קדימה עם הסימון האדום
לכיוון הכביש (אז יפנה ימינה לכיוון המישור). שביל ישראל החדש ממשיך שמאלה עם
הירוק [אם הלילה קרב או סתם לחוצים בזמן, אפשר לקצר – להמשיך בשביל הישן עד
הכביש, ואז לפנות שמאלה עד שהכביש פוגש את השביל החדש]. עליה מתונה עד 12.4
(570), ואז בינונית. ב-12.5 (610) עליה בינונית-קשה. ב-12.6 (660) קצה העליה, ומגמת
ירידה בינונית-מתונה. ב-12.8 (635) – ירידה בינונית.
- 12.9 **קו חשמל**..... (615)
מגמת ירידה בינונית.
- 13.0 **צומת שבילים**..... (590)
שביל ישראל ממשיך קדימה, מגמת ירידה בינונית. שביל צד יורד שמאלה 30 מ' לתצפית
גיאולוגית, ואז פונה ימינה, יורד ירידה מתונה ומתחבר לשביל ישראל כמה עשרות
מטרים הלאה.
- 13.3 **כביש מצפה רמון-אילת**..... (530)
סוף השביל הירוק. שלט 'שמורת טבע הר הנגב'. שביל ישראל חוצה את הכביש ופונה
שמאלה בדרך עפר. אחרי 50 מ' קו חשמל, מתקן שאיבה. שביל ישראל ממשיך בדרך
העפר לצד הכביש. ירידה קלה.
- 13.8 **מפער גוונים, צומת שבילים**..... (505)
דרך עפר מסומנת ירוק מגיעה מהכביש, משמאל. שביל ישראל עולה עליה וממשיך
קדימה (נטיה לימין). מישור.
- 14.0 **שלט 'שמורת טבע מצוק הצינים', מישור**..... (500)
מגמת ירידה קלה.
- 16.5 **קו חשמל, הניון לילה עין סהרונים**..... (445)
16.6 **צומת שבילים**..... (445)
סוף השביל הירוק. שביל שחור מגיע מעין סהרונים וחניון בארות. בחניון בארות, 3 ק"מ
הלאה – מים, מקלחות חמות, אירוח בדואי. שביל ישראל פונה ימינה על השחור לכיוון
הר סהרונים, עליה קלה. מ-16.9 (455) עליה בינונית.
- 17.0 **קצה העליה, צומת שבילים**..... (495)
שביל ישראל עוזב את השחור ופונה שמאלה בשביל מסומן ירוק. מגמת עליה בינונית על
ה'סכין' ולידו. מ-17.3 (550) עליות וירידות מתונות במגמת עליה מתונה. מ-17.8 (555)
עליה בינונית עד 17.9 (570), ירידה בינונית עד 18.0 (550), מתונה עד 18.1 (535), עליה
מתונה עד 18.2 (545) וירידה מתונה.
- 18.3 **צומת שבילים**..... (535)
השביל הירוק פונה שמאלה ויורד לעין סהרונים. שביל ישראל ממשיך עם סימון שחור
קדימה לפרסת נקרות. עליות וירידות מתונות עד 18.5 (540) ואז ירידה מתונה עד 18.7
(520) וירידה בינונית, לפרקים סלעית.
- 19.2 **צומת שבילים, פרסת נקרות**..... (390)
השביל השחור נגמר. שביל כחול בא משמאל, מכיוון עין סהרונים (כ-2 ק"מ צפונה) שיל
ישראל פונה ימינה עם הכחול והולך לצד הערוץ ובתוכו. שטח מישורי ברובו, עליות
וירידות קלות.
- 19.8 **סלעי ענק בערוץ**..... (375)

- השביל הולך בערוץ ביניהם. מגמת ירידה קלה.
 20.1 **סלעי הענק 'נגמרים'**..... (365)
 20.4 **סלעי ענק בערוץ**..... (360)
 ירידה מתונה, סלעית לפרקים, בערוץ בין הסלעים.
 20.6 **קניון**..... (350)
 ירידה מתונה.
 20.7 **קצה הקניון**..... (345)
 עליה קלה ומישור.
 21.0 **חניון יום סהרונים, צומת שבילים**..... (345)
 שלטי ברזל של החניון (במפה משום-מה מסומן 'חניון סהרונים' ליד גבעת חרוט, ממש לא באזור). שביל ירוק פונה שמאלה; אחרי כק"מ פוגש בדרך עפר מסומנת אדום ופונה למצד סהרונים ועין סהרונים (הופך לשביל אדום בדרך) שביל ישראל ממשיך קדימה, מישור.
 21.4 **צומת שבילים**..... (345)
 שמאלה – סימון אדום לעין סהרונים ומעלה דקלים. ימינה – סימון אדום לנחל נקרות. כק"מ ימינה – חניון לילה. שביל ישראל ממשיך קדימה בסימון שחור לכיוון נחל ארדון ורמת סהרונים. מגמת עליה קלה.
 22.1 **מזלג שבילים**..... (355)
 דרך העפר בסימון שחור פונה שמאלה לכיוון עין ארדון וגבעת חרוט (כשלושה ק"מ). שביל ישראל עוזב את הדרך ופונה ימינה לכיוון כרובולת חרירים. 50 מ' הלאה – תל כפול קטן מאבן אדומה/חומה. עליה קלה.
 22.3 **מחסום אבנים, שלט 'שמורת טבע פארק הרמון'**..... (355)
 חוצים וממשיכים קדימה בנטיה לימין, נכנסים לערוץ וממשיכים בו לכיוון הכרובולת. עליה קלה. ב-22.7 (370) הערוץ הופך למשטח סלע לבן אלכסוני, שביל ישראל עוזב את הערוץ ועולה עליה מתונה עד 22.9 (395) ואז במגמת עליה בינונית-מתונה, סלעית לפרקים.
 23.2 **אוכף**..... (455)
 50 מ' הלאה – השביל יורד לערוץ וממשיך בו בעליה קלה.
 23.6 **סוף הערוץ**..... (470)
 'כיכר ערוצים' – הרבה ערוצים קטנים ומפלים יבשים מסביב. שביל ישראל פונה שמאלה ועולה עליה בינונית-קצרה, ואז מגמת עליה מתונה. פה ושם ירידות מתונות. מ-24.2 – (515) עליה בינונית.
 24.3 **אוכף**..... (535)
 שביל ישראל פונה שמאלה. עליה בינונית-קשה.
 24.4 **קצה העליה**..... (570)
 הולכים מזרחה לאורך ה'סכין' ואז במקביל לו. הרבה ירידות ועליות מתונות, מגמת ירידה מתונה. ב-24.9 (545) עליה בינונית קצרה (עד 555), ושוב ירידות ועליות מתונות, לקראת סוף הקטע (545) עליה בינונית קצרה נוספת.
 25.1 **אוכף**..... (550)
 השביל מתפתל ימינה ומיד שמאלה ויורד ירידה בינונית עד 25.2 (515), מתונה עד 25.3 (505) ועליה מתונה; השביל פונה פניית פרסה ועולה ימינה – להיזהר, יש שביל לא מסומן שיורד שמאלה, קל להתבלבל.
 25.4 **אוכף**..... (520)

- ימינה – שביל לא מסומן על ה'סכין'. שביל ישראל פונה שמאלה והולך על הרכס, עליות וירידות מתונות, המגמה הכללית – עליה מתונה. מ-26.0 (525) מישור. ב-26.3 (520) ירידה קלה.
- 26.4 **השביל עוזב את הרמה**.....(510)
- השביל יורד שמאלה ירידה מתונה עד 26.7 (480) ואז מגמת עליה קלה.
- 26.9 **אוכף**.....(490)
- אוכף קטן. שביל לא מסומן פונה ימינה, שביל ישראל פונה שמאלה. מגמת ירידה מתונה עד 27.1 (470) ואז מגמת ירידה קלה. מ-27.6 (445) מגמת ירידה בינונית-מתונה עד 27.8 (405) ואז עליה מתונה.
- 27.9 **אוכף**.....(410)
- שביל ישראל יורד שמאלה במגמת ירידה מתונה, לפרקים בינונית-מתונה.
- 28.2 **נחל גלד**.....(365)
- השביל פונה ימינה והולך לצד הנחל. מישור. ב-28.4 (355) השביל יורד לנחל וממשיך בו. עצי שיטה. מישור.
- 28.7 **עץ שיטה בודד**.....(355)
- מקום טוב למנוחת צהריים, הרבה צל. מיד אחרי העץ השביל יוצא ימינה מהנחל והולך על שפתו. מגמת ירידה קלה.
- 29.1 **השביל פונה שמאלה וחוצה את הואדי**.....(340)
- קל להחמיץ את הסימון, כי אין תוואי בולט. כדאי לעקוב אחרי הסימון בקפדנות מהשיטה והלאה. אחרי חציית הואדי עליה קלה (צפונה). מ-29.3 (345) מגמת עליה מתונה, קטעים קלים עד בינוניים-מתונים.
- 30.0 **ערץ**.....(385)
- עליה קלה. ב-30.1 (390) הערוץ פונה פניה חדה שמאלה, הופך צר, ועולה עליה בינונית-מתונה.
- 30.2 **מפל**.....(405)
- מטפסים טיפוס קצר (עד 410), דורש שימוש בידים, ופונים ימינה בערוץ. מגמת עליה מתונה, לפרקים בינונית-מתונה. ב-30.5 (445) עליה בינונית.
- 30.5 **אוכף**.....(460)
- ממשיכים קדימה. ירידה מתונה קצרה ואז בינונית.
- 30.7 **ערץ**.....(390)
- שביל ישראל ממשיך ויורד ימינה בערוץ במגמת ירידה מתונה.
- 30.9 **מפל גלד**.....(375)
- ירידה בינונית.
- 31.1 **ערץ**.....(335)
- יורדים שמאלה בערוץ, ירידה קלה.
- 31.3-330 **השביל עוזב את הערוץ, עולה עליה מתונה קצרה ימינה ואז ירידה מתונה.**
- ב-31.4 (315) השביל פונה ימינה, יורד ירידה תלולה קצרה ואז בינונית-סלעית.
- 31.5 **ערץ ומסלעה**.....(265)
- ירידה מתונה ואז קלה.
- 31.6 **עין גלד**.....(255)
- שביל צד (סימון 'שקוף') פונה למעיין, כ-100 מ' שמאלה. מים בחורף, במיוחד אחרי שטפונות – אבל צריך לברר עם בית-ספר שדה, כי לעיתים קרובות המעיין יבש. מגמת ירידה קלה.
- 33.0 **מפל גב**.....(225)

- השביל עוזב את הערוץ ופונה ימינה. מפל גב - 50 מ' משמאל. נכון לתחילת 2008 לוח זיכרון לצד המפל. עליות וירידות מתונות. מ-33.2 (230) מגמת ירידה בינונית-תלולה, סלעית.
- 33.4 **צומת שבילים, ערוץ רחב**.....(150)
שמאלה - שביל צד (סימון 'שקוף') לגב חולית. שביל ישראל פונה ימינה ועולה על דרך עפר. ירידה קלה.
- 34.0 **צומת שבילים, חניון לילה גב חולית, נחל נקרות**.....(145)
סוף השביל הכחול. דרך עפר מסומנת אדום מגיעה מימין. בדרך-כלל יש בחניון הטמנת מים, בצד ימין של הערוץ ליד הכניסה לנחל נקרות, בתוך שיחי אשל. יש לברר עם הפקחים את זמינות המים (יורם חמו-פקח הערבה, אזור הנחלים הגדולים, 052-3666453. לא לשכוח לומר תודה)
- שביל ישראל ממשיך הלאה (שמאלה) עם האדום. מישור במגמת ירידה קלה בערוץ הרחב מאוד של נחל נקרות. בערך ב-35.4 (135) יש שרידים מטושטשים של עמדה צבאית ישנה על ההר מימין (לא נורא אם לא זיהיתם). הסימון דליל וקל לאבד אותו. במקרה ספק - הולכים סמוך לגבעות מימין, ולא על דרך הג'פים (הסימון לא צמוד לדרך, ואם הולכים סמוך לגבעות - בסוף פוגשים בשביל הכחול שעולה לכיוון הר יחב).
- 37.6 **צומת שבילים**.....(110)
השביל האדום ממשיך הלאה, לכיוון עין יחב. דרך ארוכה, אבל מישורית - יציאה טובה בשעת חירום. שביל ישראל פונה ימינה עם הכחול לכיוון הר יחב, הבולט מימין. תוואי בולט - ערוץ משמאל להר יחב, השביל הולך לשם. עליה קלה.
- 38.0 **חורשת עצי שיטים**.....(120)
החורשה מסתיימת במפל. בערך 100 מ' לפניו (38.2, 120) השביל פונה ימינה ועולה עליה סלעית בינונית-תלולה עד 38.3 (160) ואז יורד ירידה מתונה קצרה לואדי.
- 38.3 **עץ שיטה בודד על השביל**.....(150)
(יש עוד כמה עצים בערוץ). השביל פונה ימינה ועולה במגמת עליה מתונה. מ-38.5 (190) מגמת עליה בינונית על השלוחה.
- 38.7 **משטח סלע**.....(245)
השביל עוזב את השלוחה ופונה שמאלה בערוץ. עליה מתונה. ב-38.9 (275) השביל עולה שמאלה על שלוחה בעליה בינונית, לפרקים בינונית-קשה.
- 39.1 **הר יחב**.....(350)
(שיא הגובה של הר יחב הוא 372 מ', אבל השביל לא עולה לשם). פונים שמאלה והולכים על הרמה. ירידה מתונה עד 39.3 (330) ואז עליה קלה-מתונה קצרה וירידה קלה. ב-39.7 (320) שביל ישראל עולה על שביל עפר ברור, מימין אפשר לראות הר מיוחד (ללא שם). מגמת ירידה מתונה. ב-40.2 (255) תל כיפת מעט הלאה מהשביל מימין לערוץ. השביל עוזב את הערוץ, עולה ימינה עליה בינונית-מתונה קצרה, ואז יורד ירידה מתונה שמאלה (מימין לכיפה).
- 40.5 **ערוץ**.....(225)
השביל חוצה קדימה וממשיך לצד הערוץ במגמת ירידה קלה. מ-40.7 (215) ירידה מתונה. ב-40.8 (205) גוש אבן גדול מעט הלאה, משמאל למטה. שביל ישראל פונה שמאלה ויורד ירידה בינונית מימין לגוש הסלע.
- 40.9 **ערוץ**.....(175)
ממשיכים בערוץ. מגמת ירידה קלה.
- 41.3 **עץ שיטה בודד במרכז הערוץ**.....(150)

- בהמשך עוד כמה עצים בערוץ. מגמת ירידה קלה.
- 42.3 **שפך הערוץ**..... (130)
 כשרואים את קצה הערוץ הולכים בצד ימין של הוואדי. ב-43.4 (110) השביל פונה ימינה ועובר כמה תלוליות לרגלי הגבעות, ואז (43.5, 110) פונה שמאלה וחוצה את הערוץ. אם מאבדים את הסימון – חוצים את הערוץ עד שמגיעים לדרך עפר, ופונים בה ימינה.
- 43.6 **צומת שבילים**..... (110)
 דרך עפר מסומנת ירוק ממשיכה שמאלה – כשישה ק"מ היא נתקלת באדום, פונה בו ימינה וממשיכה עליו עוד חמישה קילומטרים עד לצומת עין יהב. שביל ישראל פונה ימינה עם הכחול. מישור. סימון דליל.
- 44.1 **חניון לילה נחל נקרות**..... (110)
 שלט החניון – משמאל לשביל. ממשיכים קדימה, מגמת עליה קלה.
- 44.7 **מזלג דרכים**..... (135)
 דרך העפר מתפתלת ימינה. שביל ישראל והכחול פונים שמאלה עם דרך עפר מטושטשת לכיוון המצוק. עליה קלה. ב-45.0 (145), הדרך הופכת לשביל עפר. מגמת עליה בינונית-מתונה עד 45.2 (180), ירידה מתונה קצרה (175) ועליה בינונית-קשה.
- 45.6 **אוכף, קצה העליה**..... (260)
 השביל ממשיך קדימה (ימינה). עליה קלה קצרה, ירידה מתונה קצרה ומישור.
- 45.8 **דרך עפר**..... (240)
 חוצים אותה וממשיכים קדימה, על וליד דרך עפר מטושטשת. עליה קלה-מתונה.
- 46.1 **סדקים**..... (250)
 הסדקים משמאל לדרך. ירידה קלה עד 46.4 (240), קצה הסדקים. עליה קלה ומישור בשדה אבנים שחורות. לקראת סוף הקטע – ירידה קלה.
- 46.6 **'אוכף'**..... (245)
 פער בין שתי תלוליות, לא 'אוכף' אמיתי. השביל עובר בפער ויורד שמאלה ירידה מתונה. מ-46.9 (170) ירידה בינונית-מתונה, קטע בינוני קצר לקראת הסוף (47.0, 150)
- 47.1 **נחל אשבורן**..... (135)
 חוצים וממשיכים קדימה. מגמת עליה מתונה.
- 47.4 **אוכף, תל משמאל**..... (145)
 ירידות ועליות מתונות במגמת עליה מתונה.
- 47.7 **ערוץ**..... (120)
 חוצים את הערוץ, פונים שמאלה ומיד מטפסים ימינה טיפוס קצר. אחריו – עליות וירידות במגמת עליה מתונה עד 47.9 (120), וירידה בינונית-מתונה.
- 48.0 **ערוץ, עצי שיטה**..... (95)
 פונים ימינה וממשיכים בערוץ. עליה קלה.
- 48.7 **הקניון מתרחב, השביל עוזב את הערוץ**..... (110)
 השביל פונה שמאלה, מגמת עליה מתונה. אחרי 100 מ' (גובה 120) פער מוזר בסלע משמאל. ירידה קצרה ואז פניה שמאלה בערוץ, מגמת ירידה קלה. ב-49.5 (90) 'קמטים' בהר משמאל, השביל עוזב את הערוץ, עולה עליה מתונה קצרה ומיד יורד חזרה לערוץ. ירידה קלה.
- 49.8 **קבוצת עצי שיטה**..... (85)
 מעט אחריהם 'קמטים' בהר משמאל, עצי שיטה נוספים בהמשך הערות.
- 50.0 **השביל עוזב את הערוץ**..... (80)
 הערוץ מתרחב מאוד. השביל מטפס טיפוס קצר ימינה וממשיך בנטיה לימין (מזרחה). ירידה קלה.
- 50.4 **נחל כרכשת**..... (65)

- ערוץ רחב. ממשיכים קדימה במגמת עליה קלה (הצד השני: 50.8, 65). טיפוס קצרצר החוצה מהערוץ ואז ירידה מתונה קצרה שמאלה לערוץ נוסף, ממשיכים בו, ירידה קלה.
- 51.1 **מפגש ערוצים קטנים**..... (55) פונים שמאלה (צפון מזרח).
- 51.3 **אזור ה'קלדרה'**..... (50) ה'קלדרה' היא התמוטטות של הר-געש קדום פנימה. ומדובר למעשה בשקע מעגלי גדול, מוקף בגבעות. עוזבים את הערוץ ועוברים מימין לתלולית גבוהה. 50 מ' הלאה – סלע ענק בודד. ממשיכים מימין לו בדרך עפר מטושטשת לכיוון הפער בהרים. אחרי 200 מ' עוזבים את דרך העפר, חוצים ערוץ וממשיכים לכיוון הפער. שטח גבעות, מגמת עליה מתונה.
- 52.1 **אוכף\פער**..... (70) היישוב ספיר נראה ממול. יורדים ירידה מתונה, לפרקים בינונית-מתונה עד 52.3 (25) ואז קלה.
- 52.4 **ערוץ, צומת שבילים, 'ציר המעיינות'**..... (20) הצומת 30 מ' אחרי חציית הערוץ. השביל הכחול נגמר. שביל אדום מגיע משמאל, מכיוון עין רחל (כשלושה ק"מ, על דרך צד) ונחל אשבורן. שביל ישראל פונה ימינה באדום, בדרך עפר ליד חורשה.
- 52.6 **עמוד מתכת מימין לדרך, ירידה קלה**..... (20) (מ:צ-52.7, ד:) 52.7 **עמוד מתכת מימין לדרך, מזלג שבילים**..... (20) שביל ישראל ממשיך ימינה עם האדום. שביל מסומן כחול הולך ליישוב ספיר. 600 מ' עד השער האחורי, אבל הוא סגור בדרך-כלל ועם גדר עליו. אם עושים את כל הסיבוב – בערך 2 ק"מ לספיר. מים ביישוב, מכולת (14-7, 80-16 בימות השבוע), לפעמים אפשר לשוין בחדר של גרעין שנת-השירות (חובה לברר מראש: 086582939).